

Şuşa Bəyannaməsi türk dünyasında yeni əlaqələrin qurulmasını hədəfləyir

2021-ci il iyunun 15-də Şuşada Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın imzaladıqları Şuşa Bəyannaməsinin bir ili tamam oldu. İki ölkə arasında tarixin sınaqlarından keçmiş ortaq strateji maraqlara söykənən hərbi-siyasi və təhlükəsizlik məsələsi Şuşa Bəyannaməsində əksini tapdı. Bəyannamənin imzalanmasından və ratifikasiyasından sonra Azərbaycan-Türkiyə münasibətləri mənəvi məsələdən hüquqi müstəviyə keçdi. Beynəlxalq hüquqa istinad olunmuş Şuşa Bəyannaməsinin həm global, həm də regional əhəmiyyəti olduqca böyükdür.

Şuşanın azad olunmasından 19 ay, bəyannamənin imzalanmasından isə 12 ay keçir. Aradan ötən zaman sübut etdi ki, türk dövlətləri arasında ilk dəfə imzalanmış olan bu qədər geniş, əhatəli və qarşılıqlı münasibətlərin bütün spektrini özündə əks etdirən sənəd artıq öz müsbət nəticələrini verməkdədir. Türkiyə-Azərbaycan dostluğunun, birliyinin əhəmiyyəti, türk dünyasının mənəvi bütövlüyü üçün də mühümdür. Azərbaycanın və Türkiyənin təşəbbüsləri və iştirakları ilə həyata keçirilən layihələr, qarşılıqlı münasibətlərin bugünkü səviyyəyə çatdırılması digər qardaş xalqların da türk dünyasının gələcəyinə böyük ümidlərlə baxmasına zəmin yaradıb.

Şuşa Bəyannaməsi iki ölkə - Azərbaycan və Türkiyə arasında imzalanıb. Lakin bu sənəd eyni zamanda bütövlükdə bölgənin gələcəyinə təsir göstərmək gücündədir. Belə ki, Şuşa Bəyannaməsinin bölgədə inteqrasiya proseslərinin, yeni sərmayə qoyuluşunun stimullaşdırılmasında əhəmiyyəti böyükdür.

Bəyannamənin birinci ildönümü münasibətilə iyunun 15-də Şuşa şəhərində "Azərbaycan-Türkiyə strateji müttəfiqlik münasibətləri Qafqaz və region üçün sülh və sabitlik mənbəyidir" mövzusunda keçirilən beynəlxalq konfrans xüsusi əhəmiyyət daşıyır. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev konfransın iştirakçılarını müraciətində bir il əvvəl - 2021-ci il iyunun 15-də "Azərbaycan Respublikası ilə Türkiyə Respublikası arasında müttəfiqlik münasibətləri haqqında Şuşa Bəyannaməsi"nin imzalanması ilə dost, qardaş və strateji tərəfdaş olan ölkələrimiz arasında əlaqələrin

keyfiyyətə yeni mərhələyə yüksəldiyini diqqətə çatdırıb: "Şuşa Bəyannaməsinin Azərbaycan xalqı və dövləti üçün əlamətdar tarix olan 15 İyun - Milli Qurtuluş Günündə imzalanmasının və bir il sonra bununla bağlı beynəlxalq konfransın təşkil olunmasının rəmzi xarakteri, mənəvi önəmi də vardır. İki qardaş ölkə arasında strateji tərəfdaşlığın dərinləşdirilməsi türk dünyasının parlaq şəxsiyyətləri - "Azərbaycanın sevinci sevincimiz, kədəri kədərimizdir" deyən Mustafa Kamal Atatürkün və "Türkiyə və Azərbaycan bir millət, iki dövlətdir" deyən Heydər Əliyevin irsinə sadıqlıqın ifadəsi, gələcək nəsillər üçün örnəkdir".

Konfransda çıxış edən Yeni Azərbaycan Partiyası Sədrinin müavini - Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqov çıxışında vurğulayıb: "İnkaredilməz həqiqətdir ki, dünyada Azərbaycan ilə Türkiyə qədər bir-birinə mənəvi-siyasi cəhətdən yaxın ölkələr yoxdur. Milli dəyərlər və tarixi ənənələr üzərində təşəkkül tapmış bu dostluq, qardaşlıq və tərəfdaşlıq münasibətləri bənzəri olmayan birlik və həmrəylik nümunəsidir. Ölkələrimiz arasında münasibətlər istənilən siyasi hadisə, məsələ və prosesin fəvqündədir". O, bildirib ki, ölkələrimiz ortaq siyasi iradə və birgə strateji fəaliyyət əsasında yeni reallıqlar yaratmaqla bölgədə dayanıqlı sülh, etibarlı sabitlik və təhlükəsizlik, o cümlədən çoxşəxli əməkdaşlıq mühiti formalaşdırıblar. Yeni mərhələdə Azərbaycan və Türkiyənin təşəbbüsləri, o cümlədən kommunikasiyaların bərpası, Zəngəzur dəhlizinin açılması bölgədə sülh və təhlükəsizlik mühitinin möhkəmlənməsinə, çoxtərəfli qarşı-

lıqlı faydalı əməkdaşlığın dərinləşməsinə öz töhfəsini verəcək. İki qardaş ölkə regionda rifah və inkişaf tərəfdaşdır.

Türkiyə Milliyyətçi Hərəkət Partiyasının baş katibi İsmət Böyükataman çıxışında nəzərə çatdırıb ki, Şuşa Bəyannaməsinin imzalanması, nəinki Türkiyə və Azərbaycan arasında davam edən sıx tərəfdaşlığın artırılması, həmçinin regionda və türk dünyasında yeni əlaqələrin qurulmasını hədəfləyir. O, bu bəyannamənin hər iki dövlətin öz hüquqları çərçivəsində imzalandığını qeyd edib, iki ölkənin davamlı müttəfiqlik əlaqələrinin olması baxımından bu sənədin önəmli rol oynadığını diqqətə çatdırıb.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Şuşa rayonunda xüsusi nümayəndəsi Aydın Kərimov qeyd edib ki, bu bəyannamənin Milli Qurtuluş Günündə, Qars müqaviləsinin yüz illiyində, həm də Şuşa şəhərində bağlanması tarixi həqiqətlərin məntiqi sonluğudur.

Konfransda bu günlərdə Zəngilan rayonunun Ağalı kəndində inşa olunan "ağıllı kənd" in birinci mərhələsinin açılış mərasiminin keçirildiyi bildirildi, bütün MDB məkanında ilk olan "ağıllı kənd" in həm də azad olunmuş ərazilərə Böyük qayıdışın ilk məntəqəsi olacağı qeyd edildi. "Yaşıl enerji" prinsipi əsasında qurulan bu modern kəndin inşasına bütün dünyada olduğu kimi, qardaş Türkiyədə də böyük maraq göstərildiyi vurğulandı.

Tədbirdə işğaldan azad edilən ərazilərdə mədəni irsin yenidən bərqərar olunmasında dövlətimiz tərəfindən sistemli işlərin həyata keçirildiyi bildirilib. Bu prosesdə qardaş Türkiyənin də dəstək göstərdiyi diqqətə çatdırılıb. Kino sahəsində də Azərbaycanla Türkiyənin fəal əməkdaşlığı başladığı xüsusi vurğulanıb və qeyd olunub ki, iki ölkənin əməkdaşlığı ilə Vətən müharibəsi ilə bağlı çoxseriyalı filmin çəkilişinə başlanılıb. Həmin filmin bu ilin sonuna tamamlanması nəzərdə tutulur.

Beynəlxalq konfransda çıxış edən Şuşa Bəyannaməsinin iki ölkənin birliyinin və qardaşlığının təntənəsi hesab ediblər.

Z.FƏRƏCOVA,
"Azərbaycan"